

um audit fidemque ex eo concipit, quæ foedus Evangelicum per Sacramenta init, initum confirmat, ac digne denique Evangelio vivit. *Lutherana* est, quæ eadem confitetur ac statuit, quæ confitentur ac statuunt Lutherani, sive de cetero hoc *nomine* appelletur, sive non appelletur. Tantum observandum est, distingui oportere, inter Ecclesiam *Lutheranam* ratione *nominis*, & ratione *rei*. Qua *nomen* facile damus, ante Lutheri tempora nec auditam fuisse Ecclesiam Lutheranam. Ceterum ex eo non magis inferre licet, nullam antea Ecclesiam Lutheranam, qua *rem ipsam*, fuisse, quam ex eo, quod Christi Servatoris discipuli, aliquot post hujus in coelos evectionem, annis, primum Antiochiæ *Christianorum nomine* insigniti fuerunt, *Act. XI, 26.* concludere fas est, ante illud tempus neminem Christianum, aut nullam Ecclesiam Christianam fuisse. Omnes enim quotquot nobiscum, inde ab Apostolorum temporibus, consenserunt in doctrina Evangelii, hi *materialiter*, & *quoad rem* Lutherani, & membra Ecclesiæ veræ ac Evangelicæ fuerunt, sive de cetero hoc *nomine* appellati fuerint, sive non fuerint. Nam & aliquando tempus fuit, quo nondum invaluerat Ecclesiæ *Catholica nomen*, & satis inter eruditos constat, seculo demum IV. Christianos orthodoxos, distinctionis ergo, *Catholicos* appellari cœpisse, quod e *Cod. Just. L. I. Tit. I. de Trin. & fide Cathol.* patet. Neque tamen propterea defuit Ecclesia *Catholica*, qua *rem*, cum ipsorum adversariorum iudicio, Ecclesia *vera*, *Catholica*, & *Apostolica* sint Synonyma, adeoque fieri non possit, quin quamdiu in Orbe fuit *Apostolica*, tamdiu quoque fuerit *Catholica*, si non qua *nomen*, tamen qua *rem ipsam*.

§. XXXII. Idem igitur dixerim de *Lutherana*, & nostra, quæ utut seculo demum XVI. distinctionis ergo, ab instauratore veræ doctrinæ, hoc *nomine* appellari cœpit, qua *rem* tamen ipsam, pridem ante Lutherum fuit, quum eadem illa doceat

ceat